

Motion till riksdagen 2025/26:4185

av **Mikael Damberg m.fl. (S)**

med anledning av regeringens proposition 2025/26:255 Stickprovsinsamling av uppgifter om hushållens skulder

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avslå regeringens proposition och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studera förutsättningarna för att införa ett skuld- och tillgångsregister och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Riksbanken tillgång till informationen i Fasit och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Möjligheten för hushåll att ta krediter för konsumtion och bostadsköp är viktig för både enskilda individer och för den ekonomiska utvecklingen. Samtidigt kan hög skuldsättning skapa sårbarhet för den enskilda individen, för det finansiella systemet och för samhällsekonomin i stort. Hushållens skuldsättning på aggregerad nivå har ökat trendmässigt under lång tid. Cirka 80 procent av krediterna är bostadskrediter, men även konsumtionskrediterna har ökat.

Det finns ett stort värde för stora delar av den ekonomiska politiken, inte minst penningpolitiken, att det finns god statistik över hushållens skulder. Regeringen vill lösa detta genom att Statistiska centralbyråns (SCB) mikrosimuleringsmodell fördelningsanalytiskt statistiksystem för inkomster och transfereringar (Fasit) ska utökas med uppgifter om hushållssektorns skulder och skuldbetalningar. Vi socialdemokrater anser att det är otillräckligt.

Regeringen menar att all uppgiftsinsamling är integritetskränkande och att statistiken därför ska inskränkas till det absolut nödvändiga. Det är en uppfattning som vi delar – däremot är vi oense med regeringen om vad som faktiskt är nödvändig information för att uppnå de syften som avses. Vi konstaterar att Konjunkturinstitutet, Riksbanken, Riksdagsförvaltningen, Riksgäldskontoret, SCB och Uppsala universitet efterfrågar data även över hushållens tillgångar.

Vi anser att det behövs ett komplett register över hushållens tillgångar och skulder. Först då kan man på allvar bedöma hushållens sårbarhet. Vi menar vidare att en stickprovsundersökning inte är tillräcklig, det krävs ett fullständigt register. Detta bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Ett minimikrav är att Riksbanken också får tillgång till de insamlade data som finns i Fasit. Det har de inte idag och det har de också uttryckt i sitt remissvar. Därmed stärker förslagen i propositionen inte Riksbankens beslutsunderlag inför penningpolitiska beslut. Det är en brist som omedelbart borde åtgärdas.

Mikael Damberg (S)

Gunilla Carlsson (S)

Joakim Sandell (S)

Peder Björk (S)

Ingela Nylund Watz (S)

Eva Lindh (S)

Patrik Lundqvist (S)